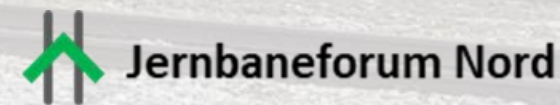

Kritisk tilstand på Nordlandsbanen

- Krever umiddelbar handling!

Møte med Samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Oslo, 28. februar 2025

Deltakere:

Nordland Fylke

- Marianne Dobak Kvensjø (H) -Fylkesråd for samferdsel/leder Jernbaneforum Nord

Polarsirkelrådet

- Sølvi Andersen (AP) - Leder/Ordfører Hattfjelldal
- Geir Waage (AP) - Ordfører Rana
- Kjell-Idar Juvik - Sekretariatsleder

Helgelandrådet

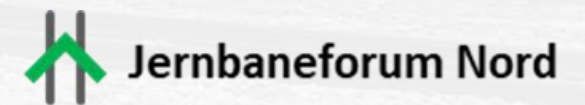
- Kine Mosheim-Lysfjord (SP) - Varaordfører Vefsn
- Raymond Fagerli (SP) - Ordfører Grane

Salten Regionråd

- Marlen Rendall Berg (SP) - Ordfører Fauske
- Ida Gudding Johnsen (V) - Varaordfører Bodø
- Runar Jensen (AP) - Ordfører Saltdal
- Per Gaute Pettersen - Adm. nestleder

Tillitsvalgte SJ

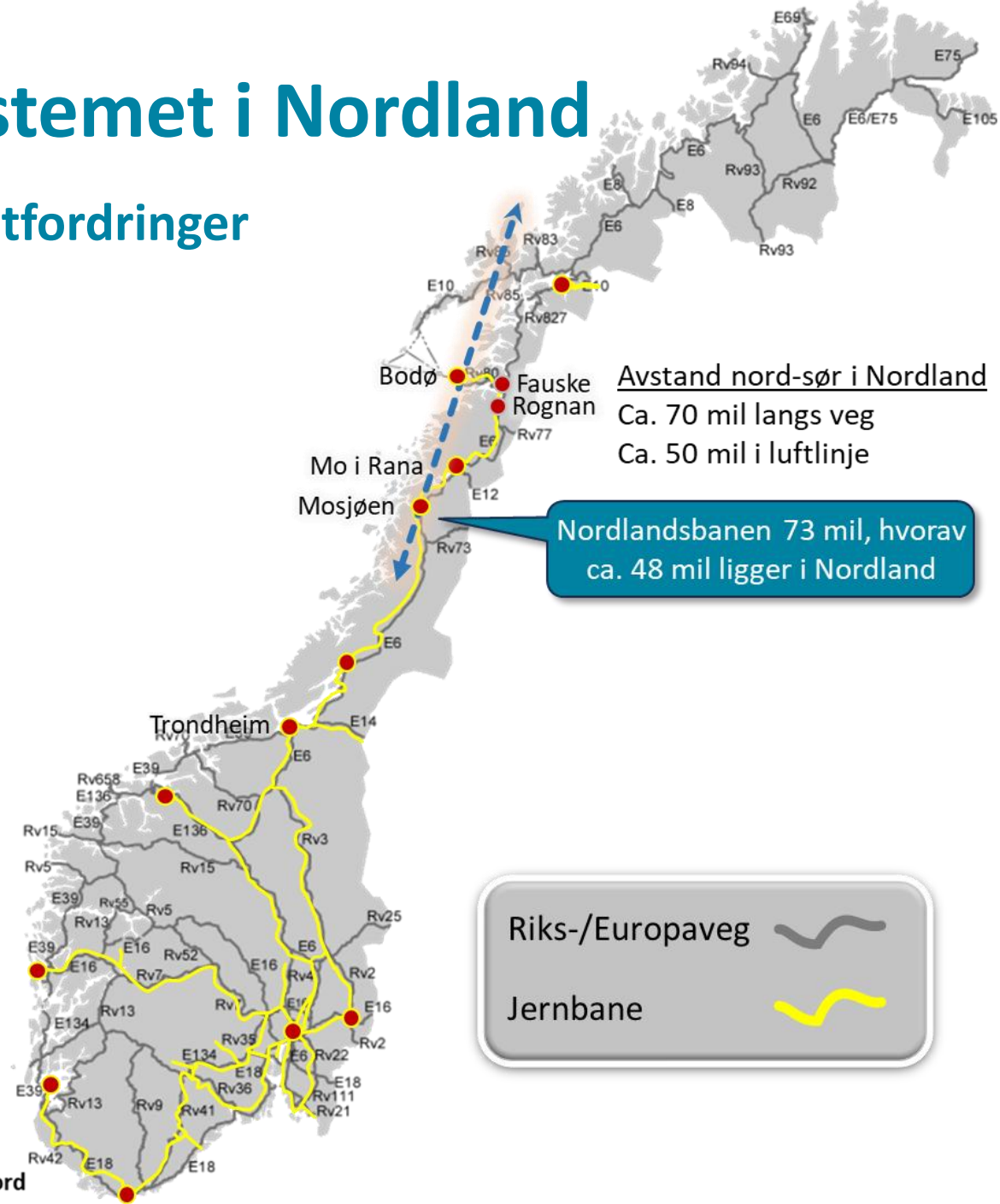
- Erle Arnesen - Leder Konduktørforeningen SJ Nord/Hovedtillitsvalgt for konduktørene SJ Norge
- Håvar Molberg - Leder for lokomotivpersonalets forening Trondheim/ Hovedtillitsvalgt for lokførerne i SJ Norge

Risiko og sårbarhet i transportsystemet i Nordland

Lange transportavstander og framkommelighetsutfordringer

- Nordlands transportsystem binder regioner og landsdelen sammen, og med resten av Norge og utlandet
- Landet deles i to ved stenginger av jernbane eller veg
- Flaskehalsar og ytre påkjenningar svekker transportsystemets driftsstabilitet og forutsigbarhet
- Ingen eller få omkjøringsmuligheter med svært lange avstander
- Kritisk mangel på redundans truer samfunns- og næringsutvikling, forsyningssikkerhet, samfunnssikkerhet, beredskap og forsvarsevne
- **Nordland:** Store avstander, og svært begrenset transportalternativer over middels og lengre strekninger
- **Sør-Norge:** Relativ korte avstander, og mange alternative transportruter for jernbaner og veg

Forbinder mennesker på tvers av bygder, byer og regioner

- 1 avgang dag t/r Trondheim – Bodø (Mo i Rana)
- Innstilt nattog på ubestemt tid
- 1 avgang t/r Trondheim S - Mo i Rana
- 2 avganger t/r Mosjøen - Bodø
- 4 avganger t/r Bodø - Fauske - Rognan (Saltenpendel)

Reisende	2023	2022	Endring	2019
Trondheim - Bodø	406.301	372.356	+ 9 %	467.708
Rognan - Bodø (Saltenpendel)	85.811	80.370	+ 7 %	-

- 243.080 innbyggere i Nordland
- Nærmere 50 % av disse bor langs jernbanelinjen
- 21 stoppeplasser mellom Trøndelagsgrense - Bodø
- Viktige reiser: Pendling, pasienter, studenter, fritid, turisme og godstransporter

Vesterålen 30.610

Andøy Lødingen
Bø Sortland
Hadsel Øksnes

Lofoten 24.738

Vågan
Vestvågøy
Flakstad
Moskenes
Værøy
Røst

Ofoten 24.970

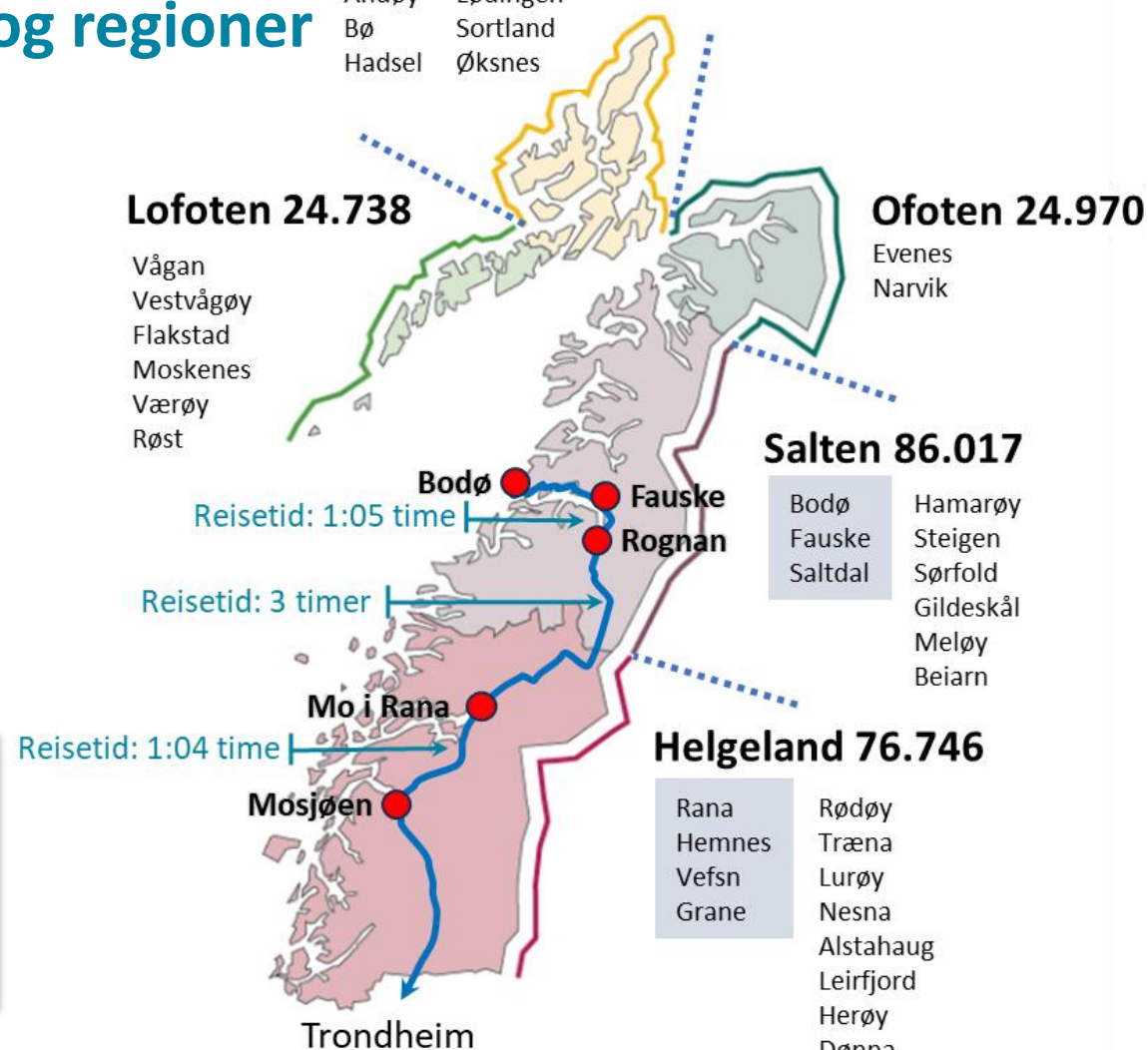
Evenes
Narvik

Salten 86.017

Bodø Hamarøy
Fauske Steigen
Saltdal Sørfold
Gildeskål
Meløy
Beiarn

Helgeland 76.746

Rana Rødøy
Hemnes Træna
Vefsn Lurøy
Grane Nesna
Alstahaug
Leirfjord
Herøy
Dønna
Hatfjellidal
Vega
Vevelstad
Sømna
Brønnøy
Bindal

Nordlandsbanen i krise

- *Alvorlige konsekvenser for reisende og næringsliv*

Utdaterte tog og som ikke oppfyller klimakrav

- **Akutt mangel på lokomotiver:** Ingen nattog frem til nye fjerntog i 2029/2030??
- **NY: 3. mars -25 tilbake til Buss for tog Mo i Rana-Bodø (fjerntog) tidsperiode?**
- **Tre To Di4-lok i drift (fra 1981), hyppige driftsbrudd:** Bekymret for økte og lengre driftsbrudd frem til leie av flere lokomotiver eller nye fjerntog settes i drift 2029/2030
- **Gamle lokal-/regiontog (agendatog, Type 93 fra 2000/2002):** Lav reisekomfort og standard gjør reiser ukomfortable og mindre attraktivt, spesielt lengre distanser
- **Dieseldrevne tog:** En miljømessig stor utfordring
- **Hyppige driftsbrudd**

Så skjedde det på nytt.
Kun 2 lok i drift !

27. februar kjørte på stein I tunnel.
Ute av drift!

Når skjer neste ulykke??

Nå kun 2 av 5 lok i drift
1 kondemnert
1 ombygging
1 skade 27.2.25

Under testing av et nyreparert lokomotiv kjørte nordgående tog på en stein inni en tunnel. Dette lokomotivet er nå ute av drift

Sist oppdatert: 27.02.25 18:44

Del

abonnenter

Selskapet SJ Norge har i lengre tid hatt et lokomotivproblem på Nordlandsbanen. Den 17. februar hadde selskapet så mange disponible

Foto: Line M. Fagermo

Av Kristian Rødvang

Publisert: 27.02.25 21:20

Del

Buss for tog på Nordlandsbanen fra mandag 3.mars

Igen kun to lokomotiver etter at et tog på vei fra Trondheim til Bodø kjørte på

Et togtrobbel på Nordlandsbanen

Nordlandsbanen i krise

- *Alvorlige konsekvenser for reisende og næringsliv*

Drifts- og kapasitetsutfordringer i Jernbaneinfrastrukturen

- **Økende driftsproblemer:** Hyppigere og lengre banestenginger og innstilte tog svekker jernbanens konkurransekraft mot veg
- **Stort vedlikeholdsetterslep og lav robusthet:** Behov for økt vedlikehold og videreutvikling av jernbanenettet, samt bedre sikring mot flom, ras og utglidninger
- **Behov for økt kapasitet, effektivitet og sikkerhet:** Manglende kryssningsspor og forsinket ERTMS-implementering hindrer videre vekst i togtrafikken
- **Grønnere transport:** Nordlandsbanen må raskt implementere nullutslippsløsninger for å redusere transportsektorens miljøpåvirkning og nå Norges klimamål

Nordlandsbanen i krise

- *Alvorlige konsekvenser for reisende og næringsliv*

Beredskap

- **Endret verdensbilde:** Nasjonal beredskap har blitt viktigere
- **Kritisk infrastruktur:** Jernbanen må fungere i hele krisespekteret
- **Totalforsvaret:** Jernbanen er viktig for transport av militære ressurser i NATO i nord
- **Transportkapasitet:** Flere tog er nødvendig for å opprettholde transportkapasiteten i krisesituasjoner
- **Strømstans:** Bimodale tog kan kjøre på hele jernbanenettet uavhengig av kjørestrøm, viktig for transport og evakuering

Økt vedlikeholdsmidler

- **Øke vedlikeholdsmidler:** Minst 200 mill. kr årlig for å sikre rassikring, drenering og andre kritiske infrastrukturforbedringer(2025: Steinkjer-Bodø ca. 40MNOK rassikring, 46 MNOK dreneringstiltak + noen andre midler ca. 100 MNOK)

Hva er løsningen på Nordlandsbanen?

Anbefaling - Kostnadseffektive tiltak for rask forbedring av person- og godstransport:

- Tilgang til midlertidig lokomotiver må løses nå!
- Styrke jernbanevedlikehold og utvikling for å møte samfunnets transportbehov og styrke nasjonal beredskap, øke årlige bevilgninger til minimum 200 millioner/år.
- Krever høyest prioritet for ERTMS-implementeringen i den nye nasjonale signalplanen, og rask ferdigstilling!
- Nytt kryssningsspor på Saltfjellet ferdigstilles senest i 2028
- Sikre at nye fjerntog er på plass innen 2029 - Ikke rom for forsinkelser!
- Aktivere opsjonen for minimum et ekstra nytt fjerntogsett umiddelbart - som øker antallet fjerntogsett fra fire til fem - for å sikre tilstrekkelig kapasitet og pålitelighet i togtilbudet i nord (Norske Tog/SJ Norge anbefaler minimum to ekstra Fjerntog)
- Sikre fornyelse av lokal-/regiontog (Agendatog, Type 93)
- Forpliktende gjennomføring av KVVU Nord-Norge sin anbefaling om å utvikle Nordlandsbanen med flere kryssningsspor, terminalkapasitet og nullutslippsløsninger til investeringer på 13-15 milliarder kroner - Dette må følges konkret opp ved revidering av gjeldende NTP 2025-2036
- Forpliktende gjennomføring av KVVU Green sin anbefaling om at Nordlandsbanen bør bli den første av de såkalte «dieselstrekningene» som blir utslippsfri - Dette må følges konkret opp ved revidering av gjeldende NTP 2025-2036

Oppsummering på våre krav:

Strakstiltak:

- **Tilgang til midlertidig lokomotiver** må løses nå!
- **Styrke jernbanevedlikehold:** Minst 200 mill. kr årlig for å sikre rassikring, drenering og andre kritiske infrastrukturforbedringer
- **Opprettholde høyest prioritet for ERTMS-implementeringen** i den nye nasjonale signalplanen, og rask ferdigstilling!
- **Aktivere opsjonen på minst fire ekstra nytt fjerntogsett** umiddelbart og senest i budsjett 2026

2028-2030:

- **Nytt kryssningsspor på Saltfjellet** ferdigstilles senest i 2028
- **Sikre at nye fjerntog er på plass innen 2029** - Ikke rom for forsinkelser!
- **Sikre fornyelse av lokal-/regiontog** (Agendatog, Type 93)
- **Forpliktende gjennomføring av KVV Nord-Norge sin anbefaling om å utvikle Nordlandsbanen med flere kryssningsspor, terminalkapasitet og nullutslippsløsninger**
- **Forpliktende gjennomføring av KVV Green sin anbefaling om at Nordlandsbanen bør bli den første av de såkalte «dieselstrekningene» som blir utslippsfri**

Helgelandrådet

POLARSIRKEL
RÅDET

Salten
Regionråd

Nordland
FYLKESKOMMUNE

Jernbaneforum Nord

Foto: Stian Jensen